

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 167

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

56e jaargang

13 juni 2013

Nummer	Inhoud	Bladzijde
	II <i>Mededelingen</i>	

MEDEDELINGEN VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

Europese Commissie

2013/C 167/01	Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten krachtens de artikelen 107 en 108 VWEU — Gevallen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt ⁽¹⁾	1
2013/C 167/02	Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten krachtens de artikelen 107 en 108 VWEU — Gevallen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt ⁽²⁾	6
2013/C 167/03	Besluit om geen bezwaar aan te tekenen tegen een aangemelde concentratie (Zaak COMP/M.6930 — KKR/SMCP) ⁽¹⁾	7

IV *Informatie*

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

Europese Commissie

2013/C 167/04	Wisselkoersen van de euro	8
---------------	---------------------------------	---

Prijs:
3 EUR

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

⁽²⁾ Voor de EER relevante tekst, behalve voor de producten die onder bijlage I van het Verdrag vallen

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE LIDSTATEN

2013/C 167/05	Bijwerking van de lijst van grensdoorlaatposten bedoeld in artikel 2, punt 8, van Verordening (EG) nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscode) (PB C 316 van 28.12.2007, blz. 1; PB C 134 van 31.5.2008, blz. 16; PB C 177 van 12.7.2008, blz. 9; PB C 200 van 6.8.2008, blz. 10; PB C 331 van 31.12.2008, blz. 13; PB C 3 van 8.1.2009, blz. 10; PB C 37 van 14.2.2009, blz. 10; PB C 64 van 19.3.2009, blz. 20; PB C 99 van 30.4.2009, blz. 7; PB C 229 van 23.9.2009, blz. 28; PB C 263 van 5.11.2009, blz. 22; PB C 298 van 8.12.2009, blz. 17; PB C 74 van 24.3.2010, blz. 13; PB C 326 van 3.12.2010, blz. 17; PB C 355 van 29.12.2010, blz. 34; PB C 22 van 22.1.2011, blz. 22; PB C 37 van 5.2.2011, blz. 12; PB C 149 van 20.5.2011, blz. 8; PB C 190 van 30.6.2011, blz. 17; PB C 203 van 9.7.2011, blz. 14; PB C 210 van 16.7.2011, blz. 30; PB C 271 van 14.9.2011, blz. 18; PB C 356 van 6.12.2011, blz. 12; PB C 111 van 18.4.2012, blz. 3; PB C 183 van 23.6.2012, blz. 7; PB C 313 van 17.10.2012, blz. 11; PB C 394 van 20.12.2012, blz. 22; PB C 51 van 22.2.2013, blz. 9)	9
---------------	--	---

V Adviezen

PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK MEDEDINGINGSBELEID

Europese Commissie

2013/C 167/06	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak COMP/M.6906 — KKR/Gardner Denver) — Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak ⁽¹⁾	18
2013/C 167/07	Mededeling van de Commissie betreffende de begroting van schade bij schadeacties wegens inbreuken op artikel 101 of 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ⁽¹⁾	19

ANDERE HANDELINGEN

Europese Commissie

2013/C 167/08	Bekendmaking van een aanvraag overeenkomstig artikel 50, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen	22
---------------	---	----

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

II

(Mededelingen)

MEDEDELINGEN VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN
DE EUROPESE UNIE

EUROPESE COMMISSIE

Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten krachtens de artikelen 107 en 108 VWEU**Gevalen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt**

(Voor de EER relevante tekst)

(2013/C 167/01)

Datum waarop het besluit is genomen	2.5.2013	
Referentienummer staatssteun	SA.25745 (13/NN)	
Lidstaat	Duitsland	
Regio	—	—
Benaming van de steunregeling en/of naam van de begunstigde	Mutmaßliche staatliche Beihilfe zugunsten des Internetportals http://www.zvg-portal.de	
Rechtsgrondslag	Zwangsversteigerungsgesetz	
Type maatregel	Individuele steun	Land Nordrhein-Westfalen
Doelstelling	Overige	
Vorm van de steun	Rechtstreekse subsidie	
Begrotingsmiddelen	Jaarbudget: 0,12 EUR (in miljoen)	
Maximale steunintensiteit	Maatregel die geen steun vormt	
Looptijd (periode)	vanaf 11.11.2005	
Economische sectoren	Uitgeverijen	
Naam en adres van de steunverlenende autoriteit	Bundesländer	
Andere informatie	—	

De tekst van de beschikking in de authentieke ta(l)(en), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

Datum waarop het besluit is genomen	26.9.2012	
Referentienummer staatssteun	SA.34208 (12/NN)	
Lidstaat	Litouwen	
Regio	—	—
Benaming van de steunregeling en/of naam van de begunstigde	Lithuanian Central Credit Union	
Rechtsgrondslag	—	
Type maatregel	ad-hocsteun	Lithuanian Central Credit Union (Cooperative credit institution)
Doelstelling	Opheffing ernstige verstoring in de economie	
Vorm van de steun	Andere kapitaalmaatregelen	
Begrotingsmiddelen	Totaalbudget: 6 LTL (in miljoen)	
Maximale steunintensiteit	32 %	
Looptijd (periode)	19.12.2011-31.12.2016	
Economische sectoren	Overige geldscheppende financiële instellingen	
Naam en adres van de steunverlenende autoriteit	Ministry of Finance of the Republic of Lithuania Lukiškių g. 2 LT-01512 Vilnius LIETUVA/LITHUANIA	
Andere informatie	—	

De tekst van de beschikking in de authentieke ta(a)l(en), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

Datum waarop het besluit is genomen	2.4.2013	
Referentienummer staatssteun	SA.35565 (13/N)	
Lidstaat	Verenigd Koninkrijk	
Regio	—	—
Benaming van de steunregeling en/of naam van de begunstigde	Amendments to the Renewables Obligation (RO) scheme	
Rechtsgrondslag	Section 32 of the Electricity Act 1989 (1989 Chapter 29), as amended by Sections 37-40 of the Energy Act 2008 (2008 Chapter 32) Implemented by the Renewables Obligation Order 2009 (No 785), the Renewables Obligation (Amendment) Order 2010 (No 1107) and the Renewables Obligation (Amendment) Order 2011 (No 984) A further Renewables Obligation (Amendment) Order will give effect to the proposed changes	
Type maatregel	Regeling	—
Doelstelling	Milieubescherming, Sectorale ontwikkeling	
Vorm van de steun	Overige — Bedragen geïnd bij erkende stroomleveranciers die voor (een deel van) het hun opgelegde percentage duurzaam te produceren stroom geen Renewables Obligation Certificates (ROC's) (groencertificaten) kunnen voorleggen, worden herverdeeld over de stroomleveranciers die wél ROC's kunnen voorleggen voor (een deel van) het hun opgelegde percentage duurzaam te produceren stroom.	
Begrotingsmiddelen	Totaalbudget: 1 158 GBP (in miljoen)	
Maximale steunintensiteit	—	
Looptijd (periode)	tot 31.3.2037	
Economische sectoren	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	
Naam en adres van de steunverlenende autoriteit	Department of Energy and Climate Change 3 Whitehall Place London SW1A 2AW UNITED KINGDOM	
Andere informatie	—	

De tekst van de beschikking in de authentieke taal(en), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

Datum waarop het besluit is genomen	29.4.2013	
Referentienummer staatssteun	SA.36084 (13/N)	
Lidstaat	Verenigd Koninkrijk	
Regio	Northern Ireland	—
Benaming van de steunregeling en/of naam van de begunstigde	Renewables Obligation in Northern Ireland	
Rechtsgrondslag	Section 32 of the Electricity Act 1989, as amended by Energy Act 2004 currently subject to amendment by the Energy Bill 2008 Implemented by Renewables Obligation Order 2006 (No 1004), amended by Renewables Obligation Order 2006 (Amendment) Order 2007 (No 1078)	
Type maatregel	Regeling	—
Doelstelling	Milieubescherming	
Vorm van de steun	Overige — Bedragen geïnd bij erkende stroomleveranciers die voor (een deel van) het hun opgelegde percentage duurzaam te produceren stroom geen Renewables Obligation Certificates (ROC's) (groencertificaten) kunnen voorleggen, worden herverdeeld over de stroomleveranciers die wél ROC's kunnen voorleggen voor (een deel van) het hun opgelegde percentage duurzaam te produceren stroom.	
Begrotingsmiddelen	—	
Maximale steunintensiteit	Maatregel die geen steun vormt	
Looptijd (periode)	tot 31.3.2037	
Economische sectoren	Alle economische sectoren komen voor steun in aanmerking	
Naam en adres van de steunverlenende autoriteit	Department of Enterprise, Trade and Investment Netherleigh Massey Avenue Belfast Northern Ireland BT4 2JP UNITED KINGDOM	
Andere informatie	—	

De tekst van de beschikking in de authentieke ta(a)l(en), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

Datum waarop het besluit is genomen	6.5.2013	
Referentienummer staatssteun	SA.36519 (13/N)	
Lidstaat	Litouwen	
Regio	—	—
Benaming van de steunregeling en/of naam van de begunstigde	Valstybės pagalba mažoms ir vidutinėms įmonėms restruktūrizuoti (schema) (pratėsimas)	
Rechtsgrondslag	Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 31–1012; 2010, Nr. 86–4529); Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas (Žin., 2004, Nr. 63–2243). Žiūrėti informaciją Priede.	
Type maatregel	Regeling	—
Doelstelling	Herstructurering ondernemingen in moeilijkheden	
Vorm van de steun	Afboeking schulden	
Begrotingsmiddelen	Totaalbudget: 258 LTL (in miljoen)	
Maximale steunintensiteit	100 %	
Looptijd (periode)	2.7.2013-31.12.2015	
Economische sectoren	Alle economische sectoren komen voor steun in aanmerking	
Naam en adres van de steunverlenende autoriteit	<p>Modestas Kaseliauskas Antanas Šipavičius Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Vasario 16-osios g. 15 LT-01514 Vilnius LIETUVA/LITHUANIA</p> <p>Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Konstitucijos pr. 12 LT-09308 Vilnius LIETUVA/LITHUANIA</p> <p>Mindaugas Sinkevičius Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos A. Jakšto g. 1/25 LT-01105 Vilnius LIETUVA/LITHUANIA</p>	
Andere informatie	—	

De tekst van de beschikking in de authentieke ta(l)(en), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

Goedkeuring van de steunmaatregelen van de staten krachtens de artikelen 107 en 108 VWEU**Gevallen waartegen de Commissie geen bezwaar maakt**

(Voor de EER relevante tekst, behalve voor de producten die onder bijlage I van het Verdrag vallen)

(2013/C 167/02)

Datum waarop het besluit is genomen	15.5.2013	
Referentienummer staatssteun	SA.36009 (13/N)	
Lidstaat	Frankrijk	
Regio	—	—
Benaming van de steunregeling en/of naam van de begunstigde	Aide à la cessation d'activité laitière	
Rechtsgrondslag	<p>— articles D. 654-88-1 à D. 654-88-8 du code rural et de la pêche maritime</p> <p>— arrêté du 26 août 2010 relatif à l'octroi d'une indemnité à l'abandon total ou partiel de la production laitière et à la mise en œuvre d'un dispositif spécifique de transfert de quotas laitiers pour les campagnes 2010-2011 à 2013-2014</p> <p>— arrêté du 30 mars 2011 modifiant l'arrêté du 26 août 2010 relatif à l'octroi d'une indemnité à l'abandon total ou partiel de la production laitière et à la mise en œuvre d'un dispositif spécifique de transfert de quotas laitiers pour les campagnes 2010-2011 à 2013-2014</p>	
Type maatregel	Regeling	—
Doelstelling	Sluiting productiecapaciteit	
Vorm van de steun	Rechtstreekse subsidie	
Begrotingsmiddelen	Totaalbudget: 40 EUR (in miljoen) Jaarbudget: 40 EUR (in miljoen)	
Maximale steunintensiteit	Maatregel die geen steun vormt	
Looptijd (periode)	tot 31.3.2014	
Economische sectoren	Landbouw, bosbouw en visserij	
Naam en adres van de steunverlenende autoriteit	Ministère de l'agriculture, de l'agroalimentaire et de la forêt 3 rue Barbet de Jouy 75349 Paris 07 SP FRANCE	
Andere informatie	—	

De tekst van de beschikking in de authentieke ta(a)l(en), waaruit de vertrouwelijke gegevens zijn geschrapt, is beschikbaar op site:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

Besluit om geen bezwaar aan te tekenen tegen een aangemelde concentratie**(Zaak COMP/M.6930 — KKR/SMCP)****(Voor de EER relevante tekst)**

(2013/C 167/03)

Op 7 juni 2013 heeft de Commissie besloten zich niet te verzetten tegen bovenvermelde aangemelde concentratie en deze verenigbaar met de gemeenschappelijke markt te verklaren. Deze beschikking is gebaseerd op artikel 6, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad. De volledige tekst van de beschikking is slechts beschikbaar in het Engels en zal openbaar worden gemaakt na verwijdering van eventuele bedrijfsgeheimen. De tekst is beschikbaar:

- op de website Concurrentie van de Commissie, afdeling fusies (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Deze website biedt verschillende hulpmiddelen om individuele concentratiebeschikkingen op te zoeken, onder meer op: naam van de onderneming, nummer van de zaak, datum en sector,
 - in elektronische vorm op de EUR-Lex-website (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) onder documentnummer 32013M6930. EUR-Lex biedt onlinetoegang tot de communautaire wetgeving.
-

IV

(Informatie)

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN
INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

EUROPESE COMMISSIE

Wisselkoersen van de euro ⁽¹⁾

12 juni 2013

(2013/C 167/04)

1 euro =

Munteenheid	Koers	Munteenheid	Koers		
USD	US-dollar	1,3277	AUD	Australische dollar	1,3927
JPY	Japanse yen	128,30	CAD	Canadese dollar	1,3489
DKK	Deense kroon	7,4571	HKD	Hongkongse dollar	10,3095
GBP	Pond sterling	0,84825	NZD	Nieuw-Zeelandse dollar	1,6604
SEK	Zweedse kroon	8,6808	SGD	Singaporese dollar	1,6672
CHF	Zwitserse frank	1,2323	KRW	Zuid-Koreaanse won	1 498,19
ISK	IJslandse kroon		ZAR	Zuid-Afrikaanse rand	13,2994
NOK	Noorse kroon	7,6650	CNY	Chinese yuan renminbi	8,1434
BGN	Bulgaarse lev	1,9558	HRK	Kroatische kuna	7,4705
CZK	Tsjechische koruna	25,660	IDR	Indonesische roepia	13 090,63
HUF	Hongaarse forint	296,40	MYR	Maleisische ringgit	4,1577
LTL	Litouwse litas	3,4528	PHP	Filipijnse peso	57,140
LVL	Letlandse lat	0,7019	RUB	Russische roebel	42,8380
PLN	Poolse zloty	4,2532	THB	Thaise baht	41,106
RON	Roemeense leu	4,4910	BRL	Braziliaanse real	2,8243
TRY	Turkse lira	2,4906	MXN	Mexicaanse peso	16,9295
			INR	Indiase roepie	76,7610

⁽¹⁾ Bron: door de Europese Centrale Bank gepubliceerde referentiekosten.

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE LIDSTATEN

Bijwerking van de lijst van grensdoorlaatposten bedoeld in artikel 2, punt 8, van Verordening (EG) nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscodes) (PB C 316 van 28.12.2007, blz. 1; PB C 134 van 31.5.2008, blz. 16; PB C 177 van 12.7.2008, blz. 9; PB C 200 van 6.8.2008, blz. 10; PB C 331 van 31.12.2008, blz. 13; PB C 3 van 8.1.2009, blz. 10; PB C 37 van 14.2.2009, blz. 10; PB C 64 van 19.3.2009, blz. 20; PB C 99 van 30.4.2009, blz. 7; PB C 229 van 23.9.2009, blz. 28; PB C 263 van 5.11.2009, blz. 22; PB C 298 van 8.12.2009, blz. 17; PB C 74 van 24.3.2010, blz. 13; PB C 326 van 3.12.2010, blz. 17; PB C 355 van 29.12.2010, blz. 34; PB C 22 van 22.1.2011, blz. 22; PB C 37 van 5.2.2011, blz. 12; PB C 149 van 20.5.2011, blz. 8; PB C 190 van 30.6.2011, blz. 17; PB C 203 van 9.7.2011, blz. 14; PB C 210 van 16.7.2011, blz. 30; PB C 271 van 14.9.2011, blz. 18; PB C 356 van 6.12.2011, blz. 12; PB C 111 van 18.4.2012, blz. 3; PB C 183 van 23.6.2012, blz. 7; PB C 313 van 17.10.2012, blz. 11; PB C 394 van 20.12.2012, blz. 22; PB C 51 van 22.2.2013, blz. 9)

(2013/C 167/05)

De publicatie van de lijst van grensdoorlaatposten bedoeld in artikel 2, punt 8, van Verordening (EG) nr. 562/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscodes) is gebaseerd op de informatie die door de lidstaten aan de Commissie wordt verstrekt overeenkomstig artikel 34 van de Schengengrenscodes.

Naast de publicatie in het Publicatieblad wordt de lijst regelmatig bijgewerkt op de website van het directoraat-generaal Binnenlandse Zaken.

FRANKRIJK

Vervanging van de informatie die is gepubliceerd in PB C 316 van 28.12.2007

LIJST VAN GRENSDOORLAATPOSTEN

Luchthavens

1. Abbeville
2. Agen-la Garenne
3. Ajaccio-Campo dell'Oro
4. Albert-Bray
5. Amiens-Glisy
6. Angers-Marcé
7. Angoulême-Brie-Champniers
8. Annecy-Methet
9. Annemasse
10. Auxerre-Branches
11. Avignon-Caumont
12. Bâle-Mulhouse
13. Bastia-Poretta
14. Beauvais-Tillé
15. Bergerac-Roumanière
16. Besançon-la Vèze

17. Béziers-Vias
18. Biarritz-Bayonne-Anglet
19. Bordeaux-Mérignac
20. Brest-Guipavas
21. Brive-Souillac
22. Caen-Carpiquet
23. Calais-Dunkerque
24. Calvi-Sainte-Catherine
25. Cannes-Mandelieu
26. Carcassonne-Salvaza
27. Châlons-Vatry
28. Chambéry-Aix-les-Bains
29. Châteauroux-Déols
30. Cherbourg-Mauperthus
31. Clermont-Ferrand-Aulnat
32. Colmar-Houssen
33. Deauville-Saint-Gatien
34. Dijon-Longvic
35. Dinard-Pleurtuit
36. Dôle-Tavaux
37. Epinal-Mirecourt
38. Figari-Sud Corse
39. Grenoble-Saint-Geoirs
40. Hyères-le Palivestre
41. Issy-les-Moulineaux
42. La Môle
43. Lannion
44. La Rochelle-Laleu
45. Laval-Entrammes
46. Le Castelet
47. Le Havre-Octeville
48. Le Mans-Arnage
49. Le Touquet-Paris-Plage
50. Lille-Lesquin
51. Limoges-Bellegarde
52. Lognes-Emerainville
53. Lorient-Lann-Bihoué
54. Lyon-Bron
55. Lyon-Saint-Exupéry

56. Marseille-Provence
57. Metz-Nancy-Lorraine
58. Monaco-Héliport
59. Montbéliard-Courcelles
60. Montpellier-Méditerranée
61. Nantes-Atlantique
62. Nevers-Fourchambault
63. Nice-Côte d'Azur
64. Nîmes-Garons
65. Orléans-Bricy
66. Orléans-Saint-Denis-de-l'Hôtel
67. Paris-Charles de Gaulle
68. Paris-le Bourget
69. Paris-Orly
70. Pau-Pyrénées
71. Perpignan-Rivesaltes
72. Poitiers-Biard
73. Pontoise-Cormeilles-en-Vexin, tijdelijk:
 - van 12 tot 16 juni 2013, van 12 u tot 16 u;
 - van 17 tot 20 juni 2013, van 12 u tot 18 u;
 - van 21 tot 23 juni 2013, van 11 u tot 19 u.
74. Quimper-Cornouailles, tijdelijk, van 30 mei tot 8 september 2013.
75. Rennes Saint-Jacques
76. Rodez-Marcillac
77. Rouen-Vallée de Seine
78. Saint-Brieuc-Armor
79. Saint-Étienne-Bouthéon
80. Saint-Nazaire-Montoir
81. Strasbourg-Entzheim
82. Tarbes-Ossun-Lourdes
83. Toulouse-Blagnac
84. Tours-Saint-Symphorien
85. Troyes-Barberey
86. Vichy-Charmeil

Zeegrenzen

1. Ajaccio
2. Bastia
3. Bayonne
4. Bonifacio

5. Bordeaux
6. Boulogne
7. Brest
8. Caen-Ouistreham
9. Calais
10. Calvi
11. Cannes-Vieux Port
12. Carteret
13. Cherbourg
14. Dieppe
15. Douvres
16. Dunkerque
17. Granville
18. Honfleur
19. La Rochelle-La Pallice
20. Le Havre
21. Les Sables-d'Olonne-Port
22. L'Île-Rousse
23. Lorient
24. Marseille
25. Monaco-Port de la Condamine
26. Nantes-Saint-Nazaire
27. Nice
28. Port-de-Bouc-Fos/Port-Saint-Louis
29. Port-la-Nouvelle
30. Porto-Vecchio
31. Port-Vendres
32. Roscoff
33. Rouen
34. Saint-Brieuc (maritime)
35. Saint-Malo
36. Sète
37. Toulon

Landgrenzen

Met het Verenigd Koninkrijk

(vaste verbinding onder het Kanaal)

1. Gare d'Ashford International

2. Gare d'Avignon-Centre
3. Cheriton/Coquelles
4. Gare de Chessy-Marne-la-Vallée
5. Gare de Fréthun
6. Gare de Lille-Europe
7. Gare de Paris-Nord
8. Gare de St-Pancras International
9. Gare d'Ebbsfleet International

Met Andorra

1. Pas de la Case-Porta

ITALIË

Vervanging van de informatie die is gepubliceerd in PB C 316 van 28.12.2007

LIJST VAN GRENSDOORLAATPOSTEN*Luchthavens*

1. Alghero (SS)	Polizia di Stato
2. Ancona	Polizia di Stato
3. Aosta	Polizia di Stato
4. Bari	Polizia di Stato
5. Bergamo	Polizia di Stato
6. Biella	Polizia di Stato
7. Bologna	Polizia di Stato
8. Bolzano	Polizia di Stato
9. Brescia	Polizia di Stato
10. Brindisi	Polizia di Stato
11. Cagliari	Polizia di Stato
12. Catania	Polizia di Stato
13. Comiso (RG)	Polizia di Stato
14. Crotone	Polizia di Stato
15. Cuneo Levaldigi (CN)	Polizia di Stato
16. Fano (PU)	Polizia di Stato
17. Firenze	Polizia di Stato
18. Foggia	Polizia di Stato
19. Forlì	Polizia di Stato
20. Genova	Polizia di Stato
21. Grosseto	Polizia di Stato
22. Lamezia Terme (CZ)	Polizia di Stato
23. Lampedusa (AG)	Carabinieri
24. Lecce	Polizia di Stato
25. Marina di Campo (LI)	Carabinieri

26. Milano Linate	Polizia di Stato
27. Napoli	Polizia di Stato
28. Novi Ligure	Carabinieri
29. Olbia (SS)	Polizia di Stato
30. Oristano	Polizia di Stato
31. Palermo	Polizia di Stato
32. Pantelleria (TP)	Carabinieri
33. Parma	Polizia di Stato
34. Perugia	Polizia di Stato
35. Pescara	Polizia di Stato
36. Pisa	Polizia di Stato
37. Pontecagnano (SA)	Polizia di Stato
38. Reggio di Calabria	Polizia di Stato
39. Rimini	Polizia di Stato
40. Roma Ciampino	Polizia di Stato
41. Roma Fiumicino	Polizia di Stato
42. Roma Urbe	Polizia di Stato
43. Ronchi dei Legionari (GO)	Polizia di Stato
44. Siena	Polizia di Stato
45. Taranto-Grottaglie	Polizia di Stato
46. Torino	Polizia di Stato
47. Trapani	Polizia di Stato
48. Tortoli (NU)	Polizia di Stato
49. Treviso	Polizia di Stato
50. Varese Malpensa	Polizia di Stato
51. Venezia	Polizia di Stato
52. Verona	Polizia di Stato
53. Villanova d'Albenga (SV)	Carabinieri

Zeegrenzen

1. Alassio (SV)	Polizia di Stato
2. Alghero (SS)	Polizia di Stato
3. Ancona	Polizia di Stato
4. Anzio — Nettuno (RM)	Polizia di Stato
5. Augusta (SR)	Polizia di Stato
6. Bacoli (NA)	Carabinieri
7. Bari	Polizia di Stato
8. Barletta (BA)	Polizia di Stato
9. Brindisi	Polizia di Stato
10. Cagliari	Polizia di Stato
11. Campo nell'Elba (LI)	Carabinieri
12. Caorle (VE)	Carabinieri

13. Capraia Isola (LI)	Carabinieri
14. Capri (NA)	Polizia di Stato
15. Carbonia (CA)	Polizia di Stato
16. Castellammare di Stabia (NA)	Polizia di Stato
17. Castellammare del Golfo (TP)	Polizia di Stato
18. Catania	Polizia di Stato
19. Cesenatico	Polizia di Stato
20. Chioggia (VE)	Polizia di Stato
21. Civitanova Marche (MC)	Polizia di Stato
22. Civitavecchia (RM)	Polizia di Stato
23. Corigliano Calabro (CS)	Polizia di Stato
24. Crotone	Polizia di Stato
25. Duino Aurisina (TS)	Polizia di Stato
26. Finale Ligure (SV)	Carabinieri
27. Fiumicino (RM)	Polizia di Stato
28. Formia (LT)	Polizia di Stato
29. Gaeta (LT)	Polizia di Stato
30. Gallipoli (LE)	Polizia di Stato
31. Gela (CL)	Polizia di Stato
32. Genova	Polizia di Stato
33. Gioia Tauro (RC)	Polizia di Stato
34. Giulianova (TE)	Polizia di Stato
35. Grado (GO)	Carabinieri
36. Ischia (NA)	Polizia di Stato
37. La Maddalena (SS)	Carabinieri
38. La Spezia	Polizia di Stato
39. Lampedusa (AG)	Carabinieri
40. Lerici (SP)	Carabinieri
41. Levanto (SP)	Carabinieri
42. Licata (AG)	Polizia di Stato
43. Lignano Sabbiadoro (VE)	Carabinieri
44. Lipari (ME)	Carabinieri
45. Livorno	Polizia di Stato
46. Loano (SV)	Carabinieri
47. Manfredonia (FG)	Polizia di Stato
48. Marciana Marina (LI)	Carabinieri
49. Marina di Carrara (MS)	Polizia di Stato
50. Marsala (TP)	Polizia di Stato
51. Mazara del Vallo (TP)	Polizia di Stato

52. Messina	Polizia di Stato
53. Milazzo (ME)	Polizia di Stato
54. Molfetta (BA)	Carabinieri
55. Monopoli (BA)	Polizia di Stato
56. Muggia (TS)	Polizia di Stato
57. Napoli	Polizia di Stato
58. Olbia (SS)	Polizia di Stato
59. Oneglia (IM)	Polizia di Stato
60. Oristano	Polizia di Stato
61. Ortona (CH)	Carabinieri
62. Ostia (RM)	Polizia di Stato
63. Otranto (LE)	Polizia di Stato
64. Palau (SS)	Polizia di Stato
65. Palermo	Polizia di Stato
66. Pantelleria (TP)	Carabinieri
67. Pesaro	Polizia di Stato
68. Pescara	Polizia di Stato
69. Piombino (LI)	Polizia di Stato
70. Porto Azzurro (LI)	Carabinieri
71. Porto Cervo (SS)	Polizia di Stato
72. Porto Empedocle (AG)	Polizia di Stato
73. Porto Ferraio (LI)	Polizia di Stato
74. Porto Nogaro (UD)	Carabinieri
75. Porto Tolle (RO)	Polizia di Stato
76. Porto Torres (SS)	Polizia di Stato
77. Porto Venere (SV)	Carabinieri
78. Portofino (GE)	Carabinieri
79. Pozzallo (RG)	Carabinieri
80. Pozzuoli (NA)	Polizia di Stato
81. Rapallo (GE)	Polizia di Stato
82. Ravenna	Polizia di Stato
83. Reggio di Calabria	Polizia di Stato
84. Rimini	Polizia di Stato
85. Rio Marina (LI)	Carabinieri
86. Riposto (CT)	Carabinieri
87. Ronchi dei Legionari — Monfalcone (GO)	Polizia di Stato
88. Santa Margherita Ligure (GE)	Carabinieri
89. Sanremo (IM)	Polizia di Stato
90. Santa Maria di Leuca (LE)	Polizia di Stato
91. Santa Teresa di Gallura (SS)	Polizia di Stato

92. San Benedetto del Tronto (AP)	Polizia di Stato
93. Salerno	Polizia di Stato
94. Savona	Polizia di Stato
95. Siracusa	Polizia di Stato
96. Sorrento (NA)	Polizia di Stato
97. Taormina (ME)	Polizia di Stato
98. Taranto	Polizia di Stato
99. Termini Imerese (PA)	Polizia di Stato
100. Termoli (CB)	Polizia di Stato
101. Terracina (LT)	Polizia di Stato
102. Torre Annunziata (NA)	Polizia di Stato
103. Tortolì (NU)	Polizia di Stato
104. Torviscosa (UD)	Carabinieri
105. Trani (BA)	Polizia di Stato
106. Trapani	Polizia di Stato
107. Trieste	Polizia di Stato
108. Varazze (SV)	Carabinieri
109. Vasto (CH)	Polizia di Stato
110. Venezia	Polizia di Stato
111. Viareggio (LU)	Polizia di Stato
112. Vibo Valentia Marina (VV)	Polizia di Stato

V

*(Adviezen)*PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK MEDEDINGINGSBELEID

EUROPESE COMMISSIE

Voorafgaande aanmelding van een concentratie**(Zaak COMP/M.6906 — KKR/Gardner Denver)****Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak****(Voor de EER relevante tekst)**

(2013/C 167/06)

1. Op 4 juni 2013 heeft de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad ⁽¹⁾ ontvangen. Hierin is meegedeeld dat KKR & Co. L.P. („KKR”, Verenigde Staten) in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de EG-concentratieverordening de uitsluitende zeggenschap verkrijgt over Gardner Denver, Inc. („GDI”, Verenigde Staten) door de aankoop van effecten.

2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:

- KKR: aanbieder van een breed scala aan alternatieve vermogensbeheerdiensten voor publieke en particuliere marktinvesteerders en kapitaalmarktoplossingen voor ondernemingen, hun portefeuilleondernemingen en hun cliënten,
- GDI: vervaardiging en verkoop van industriële compressoren, ventilatoren, pompen, laadarmen en brandstofsysteem.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van de EG-concentratieverordening kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden. Er zij op gewezen dat deze zaak in aanmerking kan komen voor de vereenvoudigde procedure zoals uiteengezet in de mededeling van de Commissie betreffende een vereenvoudigde procedure voor de behandeling van bepaalde concentraties krachtens de EG-concentratieverordening ⁽²⁾.

4. De Commissie verzoekt belanghebbenden haar hun eventuele opmerkingen over de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per faxbericht (+32 22964301), per e-mail naar COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu of per post, onder vermelding van zaaknummer COMP/M.6906 — KKR/Gardner Denver, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie voor concentraties
1049 Brussel
BELGIË

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1 (de „EG-concentratieverordening”).

⁽²⁾ PB C 56 van 5.3.2005, blz. 32 („mededeling betreffende een vereenvoudigde procedure”).

Mededeling van de Commissie betreffende de begroting van schade bij schadeacties wegens inbreuken op artikel 101 of 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

(Voor de EER relevante tekst)

(2013/C 167/07)

1. SCHADEVERGOEDING VOOR SLACHTOFFERS VAN INBREUKEN OP HET MEDEDINGINGSRECHT: DE UITDAGING VAN DE BEGROTING VAN DE GELEDEN SCHADE

1. Inbreuken op de artikelen 101 of 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie („VWEU”), hierna de „EU-mededingingsregels” genoemd, veroorzaken aanzienlijke schade aan de economie in haar geheel en staan de goede werking van de interne markt in de weg. Teneinde dergelijke schade te voorkomen, beschikt de Commissie over de bevoegdheid om boeten op te leggen aan ondernemingen en ondernemersverenigingen die de EU-mededingingsregels schenden ⁽¹⁾. Doel van de door de Commissie opgelegde boeten is een afschrikkend effect teweeg te brengen, namelijk de betrokken ondernemingen te bestraffen (specifiek afschrikkend effect), en andere ondernemingen ervan te weerhouden gedragingen te stellen of voor te zetten die in strijd zijn met de artikelen 101 en 102 VWEU (algemeen afschrikkend effect) ⁽²⁾.
2. Bovendien veroorzaken inbreuken op de artikelen 101 of 102 VWEU aanzienlijke schade voor consumenten en ondernemingen. Eenieder die schade heeft geleden wegens een inbreuk op de EU-mededingingsregels, heeft recht op schadevergoeding. Zoals het Hof van Justitie herhaaldelijk heeft benadrukt, wordt dit recht gewaarborgd door het Unierecht ⁽³⁾. Terwijl boeten afschrikkend moeten werken, is het doel van schadeclaims de schade als gevolg van een inbreuk te herstellen. Doeltreffender rechtsmiddelen voor consumenten en ondernemingen om schadevergoeding te krijgen, zouden intrinsiek ook als gunstig gevolg hebben dat toekomstige inbreuken worden ontmoedigd en dat een betere naleving van deze voorschriften wordt gegarandeerd ⁽⁴⁾.
3. Een grote moeilijkheid waarmee rechtbanken en partijen bij schadeacties worden geconfronteerd, is het begroten van de geleden schade. Deze begroting is gebaseerd op een vergelijking van de feitelijke situatie van de eisers met de situatie waarin zij zouden verkeren indien de schending van de mededingingsregels niet had plaatsgevonden. In een hypothetische beoordeling van hoe de marktomstandigheden en de interacties van de marktdeelnemers zonder de inbreuk zouden zijn geëvolueerd, komen vaak complexe en specifieke kwesties met betrekking tot het economisch en het mededingingsrecht aan de orde. Rechtbanken en partijen worden steeds meer geconfronteerd met deze kwesties en met de beschikbare methoden en technieken om deze aan te pakken.

2. INTERACTIE TUSSEN VOORSCHRIFTEN EN BEGINSELEN VAN HET EU-RECHT EN HET NATIONALE RECHT

2.1. *Acquis communautaire*

4. De artikelen 101 en 102 VWEU zijn bepalingen van openbare orde ⁽⁵⁾ en zijn cruciaal voor de werking van de interne markt, die een systeem omvat dat ervoor zorgt dat de mededinging niet wordt verstoord ⁽⁶⁾. Deze artikelen doen rechten en verplichtingen voor individuen ontstaan, ongeacht of het om ondernemingen of consumenten gaat. Dergelijke rechten gaan deel uitmaken van de legale activa van

⁽¹⁾ Zie artikel 23, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag, PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. Met ingang van 1 december 2009 worden de artikelen 81 en 82 van het EG-Verdrag respectievelijk de artikelen 101 en 102 VWEU. De inhoud ervan is niet gewijzigd.

⁽²⁾ Richtsnoeren van de Commissie voor de berekening van geldboeten die uit hoofde van artikel 23, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1/2003 worden opgelegd, PB C 210 van 1.9.2006, blz. 2, punt 4.

⁽³⁾ Arrest van 20 september 2001, zaak C-453/99, *Courage en Crehan*, Jurispr. 2001, blz. I-6297; arrest van 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04 tot en met C-298/04, *Manfredi*, Jurispr. 2006, blz. I-6619; arrest van 14 juni 2011, Zaak C-360/09, *Pfleiderer*, Jurispr. 2011, blz. I-5161 en arrest van 6 november 2012, zaak C-199/11, *Europese Commissie/Otis NV en anderen*, Jurispr. 2012, nog niet gepubliceerd.

⁽⁴⁾ Arrest van 20 september 2001, zaak C-453/99, *Courage en Crehan*, Jurispr. 2001, blz. I-6297, 27; arrest van 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04 tot en met C-298/04, *Manfredi*, Jurispr. 2006, blz. I-6619, punt 91.

⁽⁵⁾ Arrest van 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04 tot en met C-298/04, *Manfredi*, Jurispr. 2006, blz. I-6619, punt 31.

⁽⁶⁾ Protocol nr. 27 bij het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzake de interne markt en mededinging.

deze individuen ⁽¹⁾ en zijn beschermd uit hoofde van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ⁽²⁾. Op grond van het EU-recht hebben de nationale rechtbanken tot taak deze rechten en plichten volledig en daadwerkelijk te handhaven in bij hen aanhangige procedures.

5. Eén van de door het EU-recht gewaarborgde rechten is het recht op vergoeding van schade die is geleden als gevolg van een inbreuk op artikel 101 of 102 VWEU: de volle werking van de EU-mededingingsregels zou in het gedrang komen indien niet eenieder vergoeding zou kunnen vorderen van de schade die hem is berokkend door een schending van deze regels. Eenieder kan vergoeding van de geleden schade vorderen indien er een causaal verband bestaat tussen die schade en een door de EU-mededingingsregels verboden overeenkomst of gedraging ⁽³⁾.
6. Vergoeding voor geleden schade betekent een herstel van de situatie waarin de benadeelde zou hebben verkeerd indien de inbreuk op artikel 101 of 102 VWEU niet had plaatsgevonden. Partijen die door de inbreuk op EU-regels met rechtstreekse werking zijn benadeeld, moeten bijgevolg de volledige reële waarde van hun verliezen vergoed krijgen: het recht op volledige schadevergoeding omvat bijgevolg de reële schade (*damnum emergens*) en de gederfde winst (*lucrum cessans*) als gevolg van de inbreuk, ⁽⁴⁾, alsook een recht op het ontvangen van rente vanaf het tijdstip waarop de schade zich voordeed ⁽⁵⁾.
7. Voor zover er geen EU-regelgeving inzake schadeacties voor inbreuken op artikel 101 of 102 VWEU bestaat, is het aan het interne rechtsstelsel van elke lidstaat om de nadere regels vast te stellen voor de uitoefening van het door het EU-recht gewaarborgde recht op schadevergoeding. Deze regels mogen echter de uitoefening van de door het EU-recht aan individuen verleende rechten niet buitensporig moeilijk of praktisch onmogelijk maken (doeltreffendheidsbeginsel) en mogen evenmin ongunstiger zijn dan die welke voor soortgelijke schadeacties naar nationaal recht gelden (gelijkwaardigheidsbeginsel) ⁽⁶⁾.

2.2. Nationaal recht en interactie met de beginselen van het EU-recht

8. Met betrekking tot de begroting van de schade worden, voor zover het Unierecht niet van toepassing is, de passende bewijsstandaard en de nauwkeurigheidsvereisten voor de opgave van het bedrag van de geleden schade door de rechtsvoorschriften van de lidstaten bepaald. In de nationale rechtsvoorschriften zal ook worden bepaald welke partij de bewijslast draagt en welke feitelijke gegevens door elke partij voor de rechter moeten worden aangevoerd. Het nationale recht kan voorzien in een omkering van de bewijslast wanneer de eiser een aantal elementen heeft aangetoond, en in vereenvoudigde berekeningsregels en vermoedens van weerlegbare of onweerlegbare aard. Voorts bepaalt het nationale recht in hoeverre en op welke wijze rechtbanken bevoegd zijn de geleden schade te begroten op basis van zo nauwkeurig mogelijke schattingen of billijkheidsoverwegingen. Al deze nationale voorschriften en procedures voor de begroting van de schade dienen in individuele gevallen zo te worden vastgesteld en toegepast dat partijen die door inbreuken op de EU-mededingingsregels zijn benadeeld, de geleden schade volledig vergoed te krijgen zonder buitensporige moeilijkheden; zij mogen in geen geval minder doeltreffend zijn dan bij vergelijkbare schadeacties op basis van het nationale recht.
9. Eén van de gevolgen van het doeltreffendheidsbeginsel is dat de toepasselijke nationale rechtsvoorschriften en de uitlegging daarvan de aan de begroting van de schade in mededingingszaken inherente moeilijkheden en grenzen moeten weerspiegelen. Bij de begroting van deze schade dient de feitelijke situatie van de benadeelde partij te worden vergeleken met de situatie waarin deze partij zonder de inbreuk zou hebben verkeerd. Dit is iets wat niet in de werkelijkheid kan worden waargenomen; het is onmogelijk met zekerheid uit te maken hoe marktomstandigheden en interacties tussen marktdeelnemers zonder de inbreuk zouden zijn geëvolueerd. Er kan alleen worden uitgegaan van het hypothetische scenario zonder de inbreuk. De begroting van schade in mededingingszaken heeft zich, gezien de

⁽¹⁾ Arrest van 20 september 2001, zaak C-453/99, *Courage en Crehan*, Jurispr. 2001, blz. I-6297, punten 19 en 23; arrest van 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04 tot en met C-298/04, *Manfredi*, Jurispr. 2006, blz. I-6619, punt 39.

⁽²⁾ Zie artikel 17 van het Handvest voor de bescherming van de activa van een natuurlijke persoon; het recht op een doeltreffende voorziening in rechte bij schending van door het recht van de Unie gewaarborgde rechten is neergelegd in artikel 47 van het handvest.

⁽³⁾ Arrest van 14 juni 2011, zaak C-360/09, *Pfleiderer*, Jurispr. 2011, blz. I-5161; arrest van 6 november 2012, zaak C-199/11, *Europese Commissie/Otis NV en anderen*, Jurispr. 2012, nog niet gepubliceerd, punt 43.

⁽⁴⁾ Arrest van 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04 tot en met C-298/04, *Manfredi*, Jurispr. 2006, blz. 6619, punten 95 en 96, en arrest van 5 maart 1996, gevoegde zaken C-46/93 en C-48/93, *Brasserie du Pêcheur en Factortame*, Jurispr. 1996, blz. I-1029, punt 87.

⁽⁵⁾ Arrest van 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04 tot en met C-298/04, *Manfredi*, Jurispr. 2006, blz. I-6619, punt 97, waarin wordt verwezen naar het arrest van 2 augustus 1993, zaak C 271/91, *Marshall*, Jurispr. 1993, blz. I-4367, punt 31.

⁽⁶⁾ Arrest van 20 september 2001, zaak C-453/99, *Courage en Crehan*, Jurispr. 2001, blz. I-6297, punt 29; arrest van 13 juli 2006, gevoegde zaken C-295/04 tot en met C-298/04, *Manfredi*, Jurispr. 2006, blz. I-6619, punt 62.

aard ervan, altijd gekenmerkt door aanzienlijke beperkingen wat betreft de mate van zekerheid en nauwkeurigheid die ervan kan worden verwacht. Soms zijn alleen benaderende ramingen mogelijk ⁽¹⁾.

3. RICHTSNOEREN VAN DE COMMISSIE INZAKE DE BEGROTING VAN SCHADE

10. Tegen deze achtergrond hebben de diensten van de Commissie een praktische gids opgesteld voor de begroting van schade bij schadeacties wegens inbreuken op artikel 101 of 102 VWEU (hierna de „praktische gids” genoemd).
11. Het doel van de praktische gids bestaat erin nationale rechtbanken en bij schadeacties betrokken partijen de helpende hand te bieden door informatie over de begroting van schade als gevolg van inbreuken op de EU-mededingingsregels op ruimere schaal beschikbaar te maken. De gids geeft dan ook een overzicht van de diverse vormen van schade die doorgaans worden veroorzaakt door mededingingsbeperkende praktijken, en verschaft met name informatie over de voor de begroting van deze schade beschikbare methoden en technieken. Een bredere verspreiding van deze informatie zal de doeltreffendheid van schadeacties vergroten. Dergelijke acties zouden hierdoor ook voorspelbaarder moeten worden en zodoende de rechtszekerheid voor alle betrokken partijen vergroten. De praktische gids kan de partijen voorts helpen om hun conflict bij te leggen, met of zonder gerechtelijke procedures of alternatieve procedures voor de beslechting van geschillen.
12. Deze praktische gids is louter informatief en is niet bindend voor nationale rechtbanken of partijen. Hij brengt geen wijziging in de rechtsvoorschriften van de lidstaten inzake schadeacties, en laat de rechten en plichten van de lidstaten en natuurlijke of rechtspersonen uit hoofde van het EU-recht onverlet.
13. De praktische gids mag met name niet worden gezien als een instrument dat de bewijsstandaard of de mate van gedetailleerdheid van de feitelijke argumenten die door de rechtsstelsels in de lidstaten van de partijen worden verlangd, verhoogt of verlaagt, of wijzigingen brengt in de voorschriften en praktijken in de lidstaten op het gebied van de bewijslast. Nationale rechtbanken hebben in hun rechtssystemen vaak pragmatische benaderingen ingevoerd om de hoogte van de toe te kennen schadevergoeding te bepalen, zoals het gebruik van vermoedens, een omkering van de bewijslast of de bevoegdheid van de rechtbanken om de schade te begroten op basis van zo nauwkeurig mogelijke ramingen. De praktische gids is bedoeld om informatie te verstrekken die kan worden gebruikt in het kader van nationale rechtsvoorschriften en praktijken, doch niet in de plaats daarvan. Afhankelijk van de toepasselijke rechtsvoorschriften en de specifieke kenmerken van elk geval kan het voor de partijen derhalve voldoende zijn feiten en bewijzen over de omvang van de schade te verstrekken die minder gedetailleerd zijn dan die welke volgens een aantal in de praktische gids beschreven methoden en technieken worden vereist.
14. De praktische gids licht de bijzondere kenmerken toe, inclusief de sterke en zwakke punten van diverse beschikbare methoden en technieken voor de begroting van schade als gevolg van een schending van de antitrustregels. Op grond van het toepasselijke recht moet worden bepaald welke aanpak voor de begroting van deze schade in de specifieke omstandigheden van een bepaald geval geschikt kan worden geacht. Belangrijke overwegingen hierbij zijn — naast de bewijsstandaard en de bewijslast in het kader van de toepasselijke rechtsvoorschriften — de beschikbaarheid van gegevens, de kosten en de tijd die ermee gemoeid zijn, en de evenredigheid ervan ten opzichte van de waarde van de schadeclaim.
15. In de praktische gids wordt voorts een reeks praktische voorbeelden gegeven en besproken. Zij illustreren de typische mogelijke gevolgen die schendingen van de EU-mededingingsregels kunnen hebben, en hoe de bovengenoemde methoden en technieken voor de begroting van schade in de praktijk kunnen worden toegepast.
16. De economische inzichten betreffende de door schendingen van de antitrustregels veroorzaakte schade en de methoden en technieken om deze te begroten, kunnen in de loop van de tijd evolueren naar gelang van het theoretisch en empirisch onderzoek en de rechtspraktijk op dit gebied. De praktische gids mag derhalve niet als een volledig of definitief overzicht van de beschikbare inzichten, methoden en technieken worden gezien.

⁽¹⁾ De grenzen van dergelijke evaluaties van een hypothetische situatie zijn door het Hof van Justitie erkend in verband met de berekening van de inkomstenderving in een schadeactie tegen de Europese Commissie, zie gevoegde zaken C-104/89 en C-37/90, *Mulder e.a./Raad*, Jurispr. 2000, blz. I-203, punt 79.

ANDERE HANDELINGEN

EUROPESE COMMISSIE

Bekendmaking van een aanvraag overeenkomstig artikel 50, lid 2, onder a), van Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen

(2013/C 167/08)

Deze bekendmaking verleent het recht om op grond van artikel 51 van Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad bezwaar aan te tekenen tegen de aanvraag ⁽¹⁾.

ENIG DOCUMENT

VERORDENING (EG) Nr. 510/2006 VAN DE RAAD**inzake de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen ⁽²⁾****„TOMATAKI ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ” (TOMATAKI SANTORINIS)****EG-nummer: EL-PDO-0005-0888-26.08.2011****BGA () BOB (X)****1. Naam**

„Τοματάκι Σαντορίνης” (Tomataki Santorinis)

2. Lidstaat of derde land

Griekenland

3. Beschrijving van het landbouwproduct of levensmiddel**3.1. Productcategorie**

Klasse 1.6 — Groenten, fruit en granen, vers of verwerkt

3.2. Beschrijving van het product waarvoor de in punt 1 vermelde naam van toepassing is

Onder „Tomataki Santorinis” wordt verstaan de verse vrucht van een lokaal ecotype van *Lycopersicon esculentum* Mill., van de familie der Solanaceae. Deze wordt geclassificeerd als kleine-tomaatvariëteit, met een ontwikkelingscyclus van gemiddeld 80 tot 90 dagen. De „Tomataki Santorinis” heeft een enigszins afplatte ronde vorm (pooldiameter gedeeld door equatoriale diameter tussen 0,65 en 0,85) en een gewicht (in gram) tussen 15 (minimum) en 27 (maximum). De vrucht heeft lichte tot uitgesproken groeven, die vooral voorkomen bij de vruchten aan de onderzijde van de plant (dicht bij de wortels). De „Tomataki Santorinis” heeft een dieprode kleur. Het vruchtvlees is stevig, met zeer weinig vocht, en bevat een groot aantal zaden. Het gehalte aan oplosbare vaste stoffen varieert tussen 7 en 10 graden Brix, terwijl de concentratie oplosbare vaste stoffen ten opzichte van het totaal aan vaste stoffen lager is en varieert tussen 73 en 87 % (13-27 % vast residu). Bovendien bevat deze tomaat hogere gehalten aan

⁽¹⁾ PB L 343 van 14.12.2012, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 93 van 31.3.2006, blz. 12. Vervangen door Verordening (EU) nr. 1151/2012.

ascorbinezuur (variërend van 14 tot 18 mg per 100 g vers gewicht), totale oplosbare fenolen (54-57 mg/100 g vers gewicht) en lycopene (3,8-7,5 mg/100 g vers gewicht). Tegelijkertijd wordt de verse „Tomataki Santorinis” gekenmerkt door een hoge zuurgraad (pH = 4-4,5) die, in combinatie met het hoge gehalte aan koolhydraten, de tomaat een zoete, maar tegelijk sterk zure smaak verleent.

3.3. *Grondstoffen (alleen voor verwerkte producten)*

—

3.4. *Diervoeders (alleen voor producten van dierlijke oorsprong)*

—

3.5. *Specifieke onderdelen van het productieproces die in het afgebakende geografische gebied moeten plaatsvinden*

Alle stappen in de productie, behandeling en verwerking van producten die onder de naam „Tomataki Santorinis” op de markt worden gebracht, moeten in het afgebakende geografische productiegebied plaatsvinden.

3.6. *Specifieke voorschriften betreffende het in plakken snijden, het raspen, het verpakken enz.*

Het beperken van de verpakkingsactiviteiten tot het afgebakende geografische gebied wordt nodig geacht om de kwaliteit van het product dat onder de naam „Tomataki Santorinis” op de markt wordt gebracht, te waarborgen en de oorsprong van het eindproduct efficiënter te kunnen controleren.

Meer in het bijzonder moeten de verpakkingsactiviteiten tot het productiegebied worden beperkt wegens het bijzonder hoge risico dat de kwaliteit van zo een fragiel product wordt aangetast tijdens het bulkvervoer, dat noodgedwongen over zee plaatsvindt. De tomaten lopen grote kans vocht op te nemen, met ongedierte verontreinigd te geraken en door ziekten te worden aangetast. Ook wordt beoogd fraude te beperken. De geringe opbrengst per stremma (1 000 m²) (ongeveer 500 kilo per stremma ten opzichte van ongeveer 10 ton per stremma voor op het vasteland geteelde buitentomaten) heeft tot gevolg dat de „Tomataki Santorinis” een aanzienlijk hogere prijs opbrengt, hetgeen sterk tot fraude aanzet. Door het verpakken tot het productiegebied te beperken wordt de uitstekende faam van het onder de beschermde naam op de markt gebrachte product beschermd.

3.7. *Specifieke voorschriften betreffende de etikettering*

De verpakking is voorzien van de productcode overeenkomstig het traceringsstelsel.

4. Beknopte beschrijving van het afgebakende geografische gebied

Het geografische gebied waar de „Tomataki Santorinis” wordt geproduceerd, omvat de eilanden Thira (Santorini), Thirasia, Palea Kameni, Nea Kameni, Aspro (Aspronisi), Christiani en Askania gelegen in de prefectuur van de Cycladen in het Zuid-Egeïsche gebied van Griekenland.

5. Verband met het geografische gebied

5.1. *Specificiteit van het geografische gebied*

Al deze eilanden worden gekenmerkt door een vulkanische bodem en een heel bijzonder microklimaat, met zeer sterke winden, veel zonneschijn gedurende het hele jaar en zeer droge omstandigheden (weinig neerslag op jaarbasis). Meer in het bijzonder houdt dit het volgende in:

a) Klimaat: de onderstaande bijzondere klimaatgegevens worden beschouwd als cruciaal voor de kwaliteit van het product:

1. de relatieve luchtvochtigheid met een jaargemiddelde van 71 %,
2. een jaarlijkse neerslag van in totaal 370 mm,
3. de noordenwinden die het hele jaar door overheersen,
4. de temperatuur met een jaargemiddelde van 17,5 °C,

5. de 202 dagen zonschijn per jaar, en
 6. het zo goed als ontbreken van vorst.
- b) Bodem: het basismateriaal van de vulkanische bodem die bijna heel Santorini bedekt, bestaat uit tertiaire afzettingen van Thira-aarde, puimsteen en lava. Deze bodem is diep, met een slechts matige of zelfs helemaal geen ravijnvormende erosie en lichte hellingen. Over het algemeen is de bodemstructuur fijn, bevat de bodem geen stikstof (N) — het essentiële anorganische element — en is hij bijzonder arm aan organische stoffen. Voorts bevat de bodem natrium (Na), wat tot waterstress leidt, en is hij in staat vocht uit de atmosfeer op te nemen en overdag geleidelijk naar de planten over te brengen (puimsteen staat erom bekend dat het veel water vasthoudt). De planten hebben dus te maken met waterschaarste waaraan het product, in combinatie met de alkalische bodem, zijn bijzondere kenmerken ontleent. Tot slot bevat de bodem zeer weinig tot geen waterreserves.
- c) Menselijke factoren: het productieproces behelst drie specifieke, zeer belangrijke procedures die de menselijke bijdrage aan de traditionele teeltmethode illustreren.
1. Het vergaren/selecteren van de zaden die voor de volgende teelt moeten worden gebruikt (zaden die op het bedrijf zelf worden geproduceerd).
 2. De teeltmethoden zijn aangepast aan de bijzondere bodemsamenstelling en klimaatomstandigheden van het gebied (droog, veel zonschijn en zeer sterke winden). In de loop van de jaren hebben de telers namelijk een vroeg landras voor landbouw zonder irrigatie geselecteerd. Hiermee wordt het probleem van de sterke noordenwinden en het gebrek aan water grotendeels verholpen en kan de plant in maart, april en mei volledig tot ontwikkeling komen, vooral op grond op zeeniveau. Gedurende deze maanden blijft Santorini het meest van wind gespaard en valt er wat neerslag, die een waardevolle bron van water vormt.
 3. Een specifieke technische aanpassing in de teeltmethode is dat het zaad direct in de Thira-aarde wordt gezaaid. Door deze procedure wordt de diepe penwortel behouden, in tegenstelling tot de conventionele tomatenteelt, waarbij de planten worden verplant en de wortel wordt afgesneden.

5.2. Specificiteit van het product

De specifieke kenmerken van het product zijn het resultaat van het plantmateriaal, in combinatie met de bijzondere bodemsamenstelling en klimaatomstandigheden op Santorini en de omliggende eilanden, alsook de traditionele teeltmethoden.

- a) De „Tomataki Santorinis” is een lokaal ecotype van de soort *Lycopersicon esculentum* Mill., met een historische oorsprong, een eigen identiteit en genetische variatie, en is specifiek aangepast aan het droge klimaat en de kalkachtige, alkalische bodem van Santorini. Deze tomaat wordt uitsluitend in het afgebakende geografische gebied op commerciële schaal geproduceerd. Het is een lokaal gewas dat door de producenten zelf op Santorini wordt geteeld en is het resultaat van het traditionele teeltsysteem waarvoor weinig input is vereist. Deze kenmerken zijn in de loop der tijd dankzij de procedure van het vergaren en selecteren van zaden voor de volgende teelt tot stand gekomen en verspreid. De zaden zijn daarom zeer bestand tegen biotische en abiotische stress, met als resultaat een zeer betrouwbare bevredigende opbrengst volgens het op Santorini toegepaste systeem van landbouw zonder irrigatie.
- b) Zoals in de productbeschrijving is vermeld, is een van de specifieke kenmerken van de „Tomataki Santorinis” de samenstelling van de oplosbare vaste stoffen, die een positieve bijdrage leveren aan de voedingswaarde en de smaak. De concentratie oplosbare vaste stoffen ten opzichte van het totaal aan vaste stoffen is bij deze tomaat lager en varieert van 73 tot 87 % (13-27 % vast residu), terwijl die concentratie bij klassieke tomatenvariëteiten 95 tot 98 % bedraagt (2-5 % vast residu). Dit betekent dat de „Tomataki Santorinis” meer vast residu bevat. Proeven waarin deze parameters en die van de grote „Gs 67”-tomatenvariëteit onder gelijke conventionele teeltomstandigheden werden vergeleken, wezen uit dat de „Tomataki Santorinis” ook hogere gehalten bevat aan

ascorbinezuurgehalte, totale oplosbare fenolen en lycopeen, die tot de oplosbare vaste stoffen behoren. Meer specifiek bedragen de waarden voor de voornoemde bestanddelen van de „Tomataki Santorinis” per 100 g vers gewicht respectievelijk 14-18 mg, 54-57 mg en 3,8-7,5 mg, terwijl deze voor de klassieke „Gs 67”-tomatenvariëteit respectievelijk 8-12 mg, 30-35 mg en 1,8-7 mg bedragen. Uit soortgelijke studies naar smaakkenmerken bleek dat de „Tomataki Santorinis” een hoger gehalte aan oplosbare vaste stoffen en een hoger titreerbaar zuurgehalte bevat. Deze verschillen zijn toe te schrijven aan het feit dat dit specifieke ecotype van de plant in staat is ascorbinezuur binnen in de vrucht te hergebruiken.

5.3. *Causaal verband tussen het geografische gebied en de kwaliteit of de kenmerken van het product (voor een BOB) dan wel van een bepaalde hoedanigheid, de faam of een ander kenmerk van het product (voor een BGA)*

De bijzondere fysieke, chemische en organoleptische kenmerken van tomaten die onder de naam „Tomataki Santorinis” op de markt worden gebracht, zijn het resultaat van de gecombineerde invloed van het milieu, lokale knowhow en het potentieel van genetische hulpbronnen.

De voornaamste kwaliteitskenmerken die de „Tomataki Santorinis” aan het gebied relateren, zijn dus:

a) Het specifieke gebruikte genetische materiaal, dat nu de kenmerken van een lokale variëteit heeft aangenomen, als gevolg van een lange periode van aanpassing aan de bijzondere omstandigheden in het gebied en aan de traditionele methode van vergaring en selectie van zaden met het oog op de teelt van het jaar erna. De aanpassing van de plant aan het milieu op Santorini heeft geleid tot de totstandkoming van bepaalde specifieke kenmerken waardoor de „Tomataki Santorinis”, als kwalitatief hoogwaardig product, op de markt hoog in aanzien staat. Met deze kenmerken worden bedoeld de eigen identiteit, genetische variatie en specifieke aanpassing aan het droge klimaat en de kalkachtige, alkalische bodem van Santorini. Deze kenmerken zijn bovendien gerelateerd aan het traditionele teeltsysteem. Recente studies hebben het volgende aangetoond: a) onderzoek van de fylogenetische verbanden tussen twee selecties van de „Tomataki Santorinis” en zeven binnenlandse tomatenvariëteiten, waarbij 38 eigenschappen van de plant werden onderzocht, wees op een duidelijk genetisch verschil (genetische afstand) tussen de authentieke „Tomataki Santorinis” en alle andere variëteiten, iets waaraan de tomaat een eigen identiteit ontleent (uniek product), en b) de gelijktijdige evaluatie van geselecteerde genotypen op Santorini (waarbij het traditionele systeem met lage input werd toegepast) en op bedrijven van de nationale stichting voor landbouwkundig onderzoek in Thessaloniki (waarbij een conventioneel teeltsysteem met hoge input werd toegepast) wees op een sterke invloed van het milieu op de productiekenmerken, terwijl een vergelijking van de geproduceerde productcategorieën aantoonde dat het product en de bestanddelen ervan alleen in het natuurlijke milieu van Santorini volledig tot ontwikkeling kwamen, hetgeen bewijst dat selectie ter plaatse betrouwbaarder is.

Daarnaast moet worden opgemerkt dat de sterk alkalische bodem tot hogere suikergehalten in rijpe tomaten leidt.

Daarom kan worden geconcludeerd dat dit lokale ecotype een hoge landbouwkundige waarde heeft verworven, aangezien het uitermate bestand is tegen droogte en een reeks ziekten zoals roetdauw, meeldauw, fusariose en verwelkingsziekte, terwijl het zich ook goed heeft aangepast aan de vulkanische bodem van het eiland en de kalkachtige, alkalische samenstelling ervan. De gemiddelde opbrengst op de droge grond van Santorini ligt rond 500 kg per stremma en bedraagt enkel in uitzonderlijke gevallen 1 000 kg.

b) De fysieke en chemische eigenschappen van de vrucht, inclusief een bijzonder hoog gehalte aan suikers en totale vaste stoffen, dat in de organoleptische kenmerken van het product wordt weerspiegeld. Dit komt enerzijds door de aanwezigheid van natrium, met waterstress als gevolg, en anderzijds door het feit dat de specifieke bodem van Santorini vocht uit de atmosfeer opneemt (’s nachts vanwege de caldera) en het overdag geleidelijk naar de planten overbrengt (puimsteen staat erom bekend dat het veel water vasthoudt). Voorts worden geen meststoffen toegediend, waardoor de plant met andere woorden waterstress heeft. Dit is, samen met de sterk alkalische bodem, de voornaamste reden voor het hoge gehalte aan suikers en totale vaste stoffen en meer in het algemeen aan de bestanddelen waaraan het product zijn smaak en voedingswaarde ontleent.

c) Faam — historische gegevens. Het vroegste betrouwbare bewijsmateriaal van tomatenteelt op Santorini dateert van het einde van de negentiende eeuw en volgens deze bron is met deze teelt aangevangen in de jaren 1870-1880. De eerste officiële melding van tomatenteelt op Santorini staat in het eerste systematische verslag over de flora en landbouwproductie van Santorini, dat dateert van 1899. Dit verslag verstrekt echter geen economische gegevens over het gewas,

hetgeen aantoonde dat het slechts een kleine bijdrage aan de economie leverde en dat het product voornamelijk werd gebruikt om tegemoet te komen aan de voedingsbehoeften van de lokale bevolking.

De tomatenteelt werd stelselmatig op Santorini ingevoerd toen de verkoop van wijnen uit Santorini in Rusland na de Oktoberrevolutie instortte, waardoor de inkomsten uit de wijnbouw afnamen en de behoefte ontstond om nieuwe, meer rendabele gewassen te ontwikkelen. Dus berichtte de lokale krant, *Santorini*, in de jaren 1919-1920 dat de tomatenteelt uitbreiding nam ten nadele van de wijnbouw, en in 1922 waren de inkomsten uit de tomatenteelt vijfmaal groter dan die uit de wijnbouw. Papamanolis beschrijft hoe in alle gebieden waar zich puimsteen bevond, tomaten werden geteeld, met een totale productie van tomatenpuree van ongeveer 1 300 ton in 1928. Rond dezelfde periode (1928-1929) werd Santorini door professor Durazzo-Morosini bezocht, die melding maakt van de teelt van tomaten in de districten Pírgos en Thirasia en van een tomatenconservenfabriek in Mesa Gonia in Messaria. In 1933 schreef Danezis dat de tomatensector een van de twee voornaamste bronnen van inkomsten in de landbouwsector van Santorini vertegenwoordigde. Tegen die tijd werden al sinds vijftig jaar tomaten op Santorini geteeld, waardoor dus voldoende tijd was verstreken opdat het gewas zich aan de bodemsamenstelling en het klimaat kon aanpassen, de traditionele, lokale knowhow zich kon ontwikkelen en de comparatieve voordelen van het eindproduct bekend konden raken.

Vandaag de dag staat het product bij de consument bekend als een product van buitengewone kwaliteit, hetgeen wordt bevestigd door het grote aantal verwijzingen ernaar op het internet, door de congressen die worden gehouden, en door het scala aan recepten met de „Tomataki Santorinis” als hoofdingrediënt.

Tot besluit moet worden opgemerkt dat het voornaamste voordeel van de op Santorini geteelde tomaten hun hogere gehalte aan suiker en oplosbare vaste stoffen is. Dit specifieke kwaliteitskenmerk is te danken aan de gezamenlijke invloed van het genetische materiaal van de lokale variëteit, de gebruikte teeltmethode en uiteraard de bodemsamenstelling en het klimaat van Santorini. De „Tomataki Santorinis” is een uitmuntend voorbeeld van een zeer gewaardeerd lokaal product van uitstekende kwaliteit waarbij voor de productie op duurzame wijze gebruik wordt gemaakt van unieke natuurlijke hulpbronnen.

Verwijzing naar de bekendmaking van het productdossier

(Artikel 5, lid 7, van Verordening (EG) nr. 510/2006 ⁽³⁾)

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/POP-PGE/tomataki_santorinis_221012.pdf

⁽³⁾ Vgl. voetnoot 2.

Abonnementsprijzen 2013 (excl. btw, incl. verzendkosten voor normale verzending)

<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	1 300 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, papieren versie + dvd (jaarlijks)	22 officiële talen van de Europese Unie	1 420 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	910 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, dvd (maandelijks) (cumulatief)	22 officiële talen van de Europese Unie	100 EUR per jaar
<i>Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie</i> (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen), dvd, verschijnt één keer per week	Meertalig: 23 officiële talen van de Europese Unie	200 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , C-serie „Vergelijkende onderzoeken”	Taal (talen) van het (de) vergelijkende onderzoek(en)	50 EUR per jaar

Het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, dat in de officiële talen van de Europese Unie verschijnt, is verkrijgbaar in 22 verschillende taalversies. Het abonnement omvat de L-serie (Wetgeving) en de C-serie (Mededelingen en bekendmakingen).

Ieder abonnement geldt slechts voor één enkele taalversie.

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 920/2005 van de Raad, bekendgemaakt in *Publicatieblad L 156* van 18 juni 2005, waarin is bepaald dat de instellingen van de Europese Unie tijdelijk niet verplicht zijn om alle rechtsbesluiten in het lers te redigeren en in die taal bekend te maken, worden de in het lers opgestelde nummers van het *Publicatieblad* apart verkocht.

Het abonnement op het *Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie* (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen) omvat alle 23 officiële taalversies op één meertalige dvd.

Op verzoek kunnen de abonnees op het *Publicatieblad van de Europese Unie* eveneens de verschillende bijlagen van het *Publicatieblad* ontvangen. De abonnees worden op de hoogte gebracht van het verschijnen van bijlagen door middel van een „Bericht aan de lezer” in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Verkoop en abonnementen

Abonnementen op verscheidene niet-kosteloze publicaties, zoals het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, zijn verkrijgbaar bij onze verkoopkantoren. Een lijst met verkoopkantoren is te vinden op het volgende internetadres:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) heeft u direct en gratis toegang tot het recht van de Europese Unie. Op deze website kunt u het *Publicatieblad van de Europese Unie* raadplegen. U vindt er eveneens de Verdragen, de wetgeving, de jurisprudentie en de voorbereidende wetgevende besluiten.

Meer informatie over de Europese Unie is te vinden op de volgende website: <http://europa.eu>

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL